

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีส่วนในการกำหนดความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการเมืองของจีน ต่อประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง
ผู้ศึกษา	นายทวีศักดิ์ ตั้งปฐมวงศ์
กรรมการควบคุม	รองศาสตราจารย์กุลธรน ธนาพงศธร, รองศาสตราจารย์สีดา สอนศรี และ อาจารย์ ดร.วินัย ผลเจริญ
ปริญญา	ร.ม. สาขาวิชา การเมืองการปกครอง
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่พิมพ์ 2554

บทคัดย่อ

จีนเป็นประเทศที่มีความใกล้ชิดทั้งทางเศรษฐกิจ การเมือง ภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์ กับประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ท่ามกลางการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและบทบาททางการเมืองระหว่างประเทศของจีนที่เพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการเมืองของจีนต่อประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงทวีความสำคัญและมีความซับซ้อนมากขึ้นตามไปด้วย ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษา ปัจจัยที่มีส่วนในการกำหนดความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการเมืองจีนต่อประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง โดยใช้การศึกษาจากเอกสารและการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่มีส่วนในการกำหนดความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการเมืองจีนต่อประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยภายในที่มีส่วนในการกำหนดความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการเมืองจีนต่อประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงประกอบด้วย 4 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่รวดเร็วส่งผลให้รัฐบาลจีนต้องการเปิดความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงมากขึ้นเพื่อให้เป็นปัจจัยกระตุ้นการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคให้เข้มแข็ง เช่น สนับสนุนการสร้างเส้นทางคมนาคมขนส่ง เป็นต้น 2) ปัจจัยด้านพลังงาน จากความต้องการสร้างความมั่นคงทางพลังงานเพื่อตอบสนองการพัฒนาเศรษฐกิจ 3) ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติ จีนมีความต้องการทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อสนองการผลิตในภาคเศรษฐกิจจึงจำเป็นต้องแสวงหาแหล่งทรัพยากรในประเทศกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง 4) ปัจจัยด้านเสถียรภาพการเมืองภายใน การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของจีนเป็นการเจริญเติบโตที่กระจุกตัวตามเมืองริมชายฝั่งทะเลตะวันออก รัฐบาลจีนต้องการพัฒนาเศรษฐกิจพื้นที่ตอนในของประเทศที่มีปัญหาความยากจนและเป็นพื้นที่ของชนชาติส่วนน้อย

ซึ่งติดต่อกับประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและกระจายการพัฒนาเศรษฐกิจให้ทั่วถึง

ด้านปัจจัยภายนอกที่มีส่วนในการกำหนดความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการเมืองจีนต่อประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงประกอบด้วย 2 ปัจจัยคือ 1) ระบบการเมืองระหว่างประเทศจีนต้องการมีบทบาทในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงเพื่อสร้างรายได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์ในระบบการเมืองระหว่างประเทศและ 2.ท่าทีของสหรัฐอเมริกาและอินเดีย ซึ่งเป็นประเทศที่มีความหวาดระแวงความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการเมืองของจีนที่มีบทบาทมากขึ้นในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง

โดยสรุป ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ ส่งผลให้บทบาททางเศรษฐกิจและการเมืองของจีนในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงเพิ่มมากขึ้น บทบาททางเศรษฐกิจในปี ค.ศ. 2010 จีนเป็นประเทศผู้ลงทุนรายใหญ่ใน ลาว กัมพูชา พม่า เวียดนาม และประเทศไทย บทบาทด้านการเมือง จีนเป็นประเทศผู้ให้ความช่วยเหลือทั้งทางเศรษฐกิจและการทหารแก่ลาว กัมพูชา และพม่า บทบาททางเศรษฐกิจและการเมืองของจีนที่เพิ่มมากขึ้นย่อมส่งผลกระทบต่อประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ข้อมูลในงานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาเพื่อวางนโยบายความร่วมมือระหว่างจีนกับประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง